

Aanvullend rapport deputaten M/V en ambt

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Amersfoort, 31 januari 2017

Aanvulling op hoofdstuk 5 van het rapport *Samen dienen*

Na het uitbrengen van ons rapport *Samen dienen* op 31 oktober 2016 ontvingen wij nog twee reacties op de door ons naar binnen- en buitenlandse zusterkerken verzonden enquête.

Al snel na de publicatie van het rapport kwam er een reactie van ds. W. van 't Spijker, voorzitter van deputaten Eenheid van de Christelijke Gereformeerde Kerken, die geschrokken was van de vermelding dat van zijn kerken geen reactie op onze enquête was ontvangen. Zij hadden geen enquête gezien. Onderzoek heeft uitgewezen dat onze enquête wel naar het juiste e-mailadres gestuurd is, maar door onverklaarde oorzaken daar niet is binnengekomen.

Uw deputaten hebben daarom de Christelijke Gereformeerde Kerken uitgenodigd alsnog hun reactie op de enquête te geven, ook al kan die niet meer in het totaaloverzicht verwerkt worden. Daarvan is gebruik gemaakt en de reactie, die wij op 2 januari ontvingen, is hieronder samengevat.

Van de *Reformed Church in the United States* (RCUS) ontvingen wij op 25 november 2016 nog een reactie op het verzoek om advies inclusief een ingevulde vragenlijst. Om recht te doen aan deze bijdrage geven we ook een samenvatting van deze reactie.

1. Reactie van de Christelijke Gereformeerde Kerken

In de Christelijk Gereformeerde Kerken vervullen vrouwen diverse taken, bijv. als pastoraal bezoeker. In sommige gemeenten nemen zij dan deel aan de pastorale vergaderingen van de kerkenraad. Daarmee hebben zij invloed op de bespreking, maar zij mogen formeel niet meestemmen.

Het zou mogelijk kunnen zijn dat mannen zich terugtrekken, als vrouwen ook pastorale bezoeken kunnen brengen. Vanuit kerken waar de CGK via zendingsrelaties bij betrokken zijn, is wel bekend dat mannen zich gemakkelijker onttrekken aan verantwoordelijkheden waar vrouwen de taken overnemen. Soms sprongen vrouwen in het gat omdat mannen geen verantwoordelijkheid wilden nemen.

In 2001 heeft de GS een studie gepubliceerd over de verschillende rollen en functies die in de praktijk door vrouwen worden ingevuld. Bijgevoegd is het Eindrapport 'Dienst van de vrouw'. De GS heeft in 1998 besloten dat de ambten alleen open zijn voor mannen, op basis van de gereformeerde Schriftbeschouwing.

De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor de activiteiten van vrouwen, meestal via rapportages van de commissies.

Informeel leven in de CGK verschillende overtuigingen over de roeping en het recht van vrouwen om hun gaven in te zetten. In sommige gemeenten worden vragen gesteld over de houdbaarheid van de besluiten van de GS 1998, vooral in samenwerkingsgemeenten met de NGK. In andere gemeenten leeft dit helemaal niet. Ook onder vrouwen wordt dit spectrum aan overtuigingen gevonden. Er zijn geen situaties bekend waarin vrouwen bijv. als pastoraal bezoekers moeite hebben met het feit dat ze geen ambtsdrager mogen zijn. Over het algemeen zullen ze de kansen grijpen die er liggen.

Gemeenten met vrouwelijke pastorale bezoekers of lectores ervaren dit als positief. Het verschilt per gemeente, hoe wordt gedacht over de ontwikkelingen omtrent de inzet van vrouwen in het denken en in de praktijk.

2. Reactie van de Reformed Church in the United States

Op de vraag welke taken en/of activiteiten door vrouwen worden uitgevoerd, wordt genoemd: onderwijs aan jeugd- en vrouwengroepen; zang en muziek in de eredienst; deelnemen in diverse commissies; hulp aan armen en zieken e.d.

Kerkenraadsvergaderingen mogen vrouwen alleen bezoeken als waarnemer of bij het bespreken van een commissierapport. Hun invloed wordt gevoeld wanneer zij suggesties of bezwaren inbrengen. Vrouwen stemmen niet mee en participeren niet in de definitieve besluitvorming.

De ambten van predikant, ouderling en diaken zijn alleen voor mannen. Voor alle andere commissies en taken mogen vrouwen hun gaven en diensten inzetten. Op synodaal of classicaal niveau zijn geen discussies gevoerd over de activiteiten van vrouwen in de kerk, soms wel in een kerkenraad of gemeente. Over de rol van mannen en vrouwen in huis, in de kerk of in de samenleving wordt regelmatig vanaf de kansel gesproken. Daarbij zijn Schriftgetrouw en gehoorzaam Bijbellezen de belangrijkste gids. Omdat men gelooft dat de kerk staat op de schouders van het voorgeslacht, wordt het belang van kerkhistorie en traditie gezien. De ideeën uit de samenleving stellen het denken en handelen van christenen voortdurend op de proef. De verschillen tussen mannen en vrouwen maken het nodig de gaven van mannen en vrouwen te herkennen en ervan gebruik te maken, maar de Schriften hebben het laatste woord.

Besluiten over de roeping en het recht van vrouwen om hun gaven te gebruiken zijn niet genomen. Exclusief voor mannen zijn de ambten van predikant, ouderling en diaken. Dat wordt gebaseerd op 1 Tim. 3, Titus 1, Hand. 6 en NBG art. 30 en 31.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de activiteiten van vrouwen in de kerk heeft de 'Spiritual Council' (ouderlingen en predikanten). Dit wordt in praktijk gebracht doordat de raad mensen zoekt die bevoegd zijn om te dienen.

Op de vraag welke opinies over roeping en recht van vrouwen leven binnen de kerken, wordt geantwoord dat er geen verschil van mening over de huidige praktijk te merken is. Vrouwen verlangen te dienen in de kerk met hun roeping en gaven overeenkomstig Titus 2. Als het gaat om ontwikkeling in denken over het functioneren van vrouwen is de algemene indruk dat vrouwen steeds meer de gelegenheid krijgen hun talenten en gaven in te zetten. Dit wordt als een positieve ontwikkeling gezien. Terwijl vorige generaties vastzaten aan een zekere traditionele of culturele manier van denken over de rol van vrouwen in de kerk, is er tegenwoordig meer erkenning van hun capaciteiten en meer acceptatie van hun inbreng, interactie en wijsheid.

Tot zo ver de nagekomen reacties.